

Hur kan utbildning och kommunikation starta intresse för vatten?

Visste Du att...

- 2/3 av jordklotet är täckt med vatten.
- bara 3 % av allt vatten är sött och att 2/3 av detta är bundet som snö och is. Av den procent som är kvar är $\frac{1}{4}$ grundvatten. Detta innebär att...
- bara 0,75 % av världens vatten är tillgängligt för kontinenternas växter och djur!

- vatten har funnits sedan jorden bildades
- vattnets fysiska och kemiska egenskaper ger förutsättningar för liv på jorden:
 - en unikt hög kokpunkt gör att vatten förekommer i fast, flytande och i gasform
 - och är tyngst vid +4 grader C

”Ingenting i världen
är viktigare än
VATTEN
för utan det kan
ingenting komma till liv
eller
fortsätta att existera”

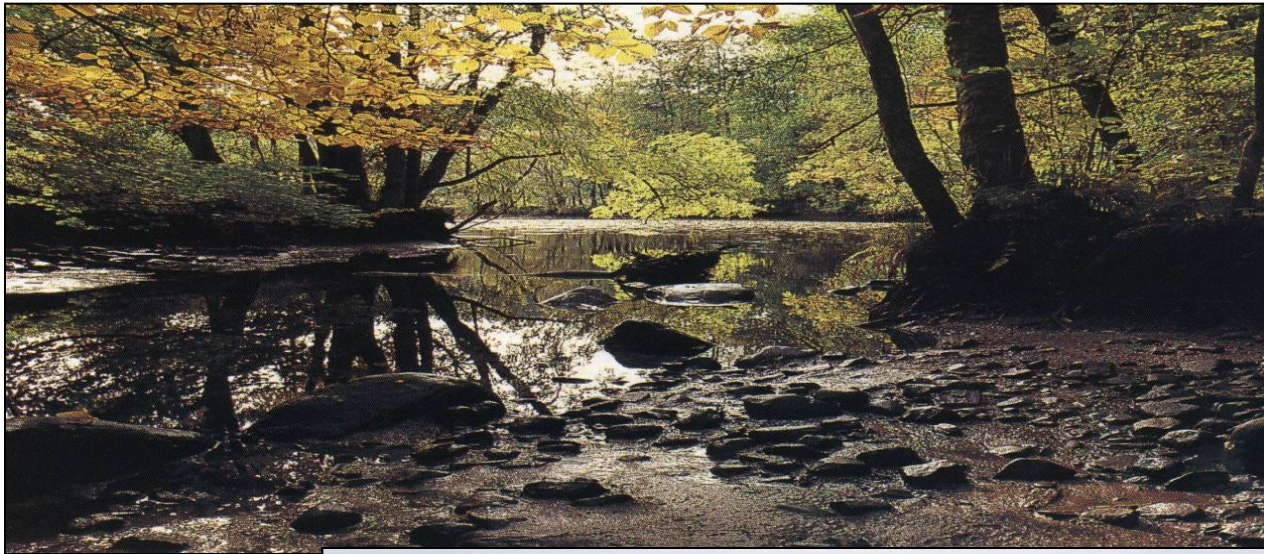
(Marcus Vitruvius Pollio, 40 f.Kr.
romersk arkitekt och ingenjör)

Mer sant än du tror...

Vatten är:

- vårt viktigaste livsmedel
- är ett fantastiskt lösningsmedel som
 - formar vårt landskap
 - transporterar näringsämnen genom växter och djur
- livsrum för många växter och djur

Kan ibland orsaka problem

För lite vatten

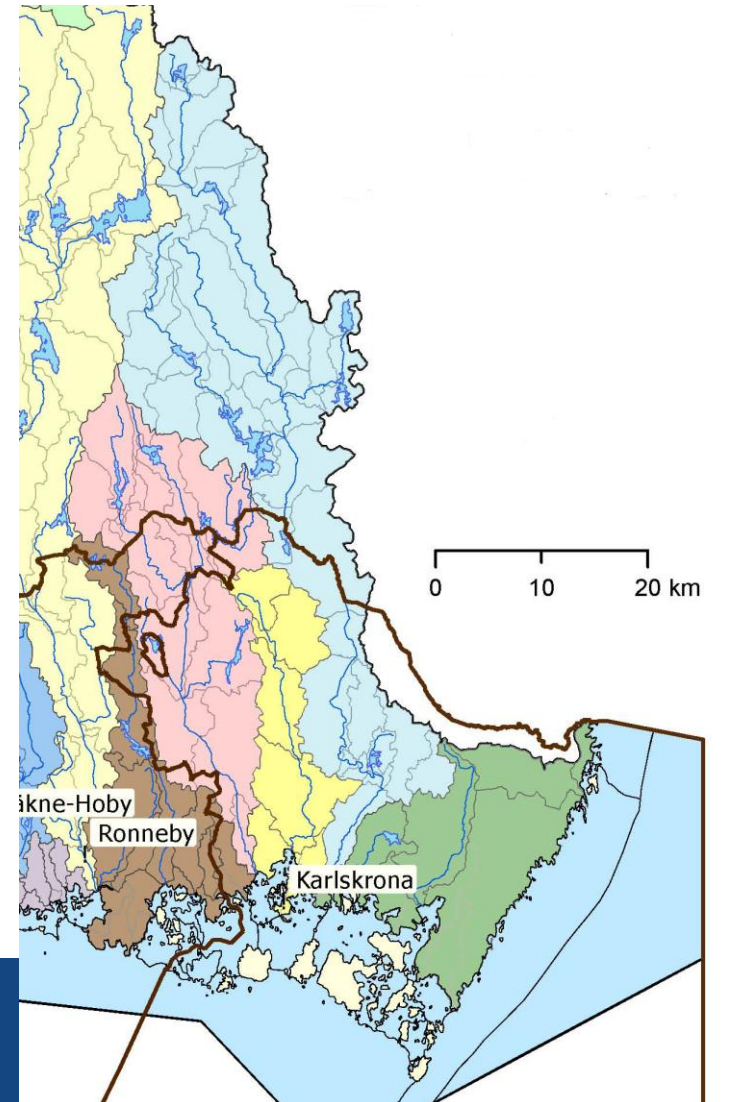
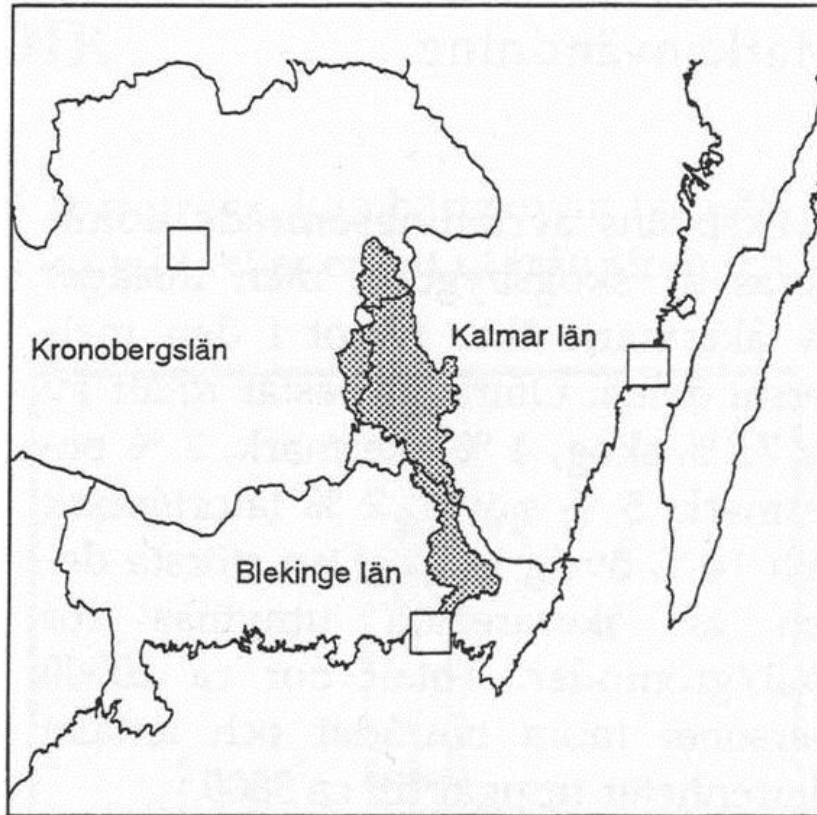
För mycket
vatten

...vattenkvaliteten

Lyckebyåns Vattenförbund med Vattenråd

Hemsida

...: Lyckebyåns Vattenförbund :... - Windows Internet Explorer provided by Karlskrona Kommun

http://www.lyckebyan.org/

Arkiv Redigera Visa Favoriter Verktyg Hjälp

Google

Sök Mer >>

Logga in

Favoriter MSN Startside Karlskrona kommun Intranät... Gratis Hotmail WebSlice-galleri

...: Lyckebyåns Vattenförbund :...

START FÖRBUNDET OM LYCKEBYÅN VATTENKVALITET SKOLMATERIAL VATTENRÅD KONTAKT

Lyckebyåns vattenförbund

Lyckebyåns vattenförbund bildades 1988 och är en sammanslutning av kommuner, kraftföretag, markavvattningsföretag och fiskevårdsföreningar, dvs. intressenter som på något sätt har tillstånd att påverka Lyckebyåns vatten.

.....

Vill du vara med i Vattenrådet?

Vattenrådet för Lyckebyån, Silletorpsån, Nättrabyån samt vattendragen öster om Lyckebyån i Blekinge är **öppet för alla** som är intresserade av vatten och vattenfrågor av olika slag. Det kan vara enskilda personer, organisationer, föreningar, verksamhetsutövare med flera.

Vattenrådets främsta uppgifter är bland annat att öka kunskapen om vatten, sprida information, bygga kontaktnät, bilda lokala grupper som jobbar med en fråga med mera.

Är du intresserad? Kontakta [Åsa Albertsson](#), Emmaboda kommun eller [Eva Steiner](#), Karlskrona kommun.

.....

Vattenskyddsområde längs med Lyckebyån

Just nu pågår ett arbete med att inrätta ett vattenskyddsområde längs med hela Lyckebyån. Tanken är att samma regler ska gälla i de tre största kommunerna Lessebo, Emmaboda och Karlskrona.

Ett antal öppna möten har hållits i kommunerna för att informera markägare och verksamhetsutövare vad som är på gång, samt för att få in så många synpunkter som möjligt i ett tidigt skede.

Lyckebyåns avrinningsområde berör tre län och sju kommuner. Lessebo, Emmaboda och Karlskrona kommun är beroende av Lyckebyån för den kommunala dricksvattenförsörjningen NU och i FRAMTIDEN. Därför är det viktigt att försöka skydda vattnet så långsiktigt som möjligt.

© Lyckebyåns Vattenförbund. Tfn: 0455-30 33 19. E-post: eva.steiner@karlskrona.se

Månadens tips - maj

Du är besökare

Klar

Start Utbildning och inspiration... Vattenråd ...: Lyckebyåns Vatten...

Internet 100%

14:23

Utbildning av lärare ... (seminarier, exkursioner, studiebesök)

... elever (teori och praktik)

...och högskolestudenter

Faktablad – 15 stycken

Lyckebyåns Vattenförbund

Lära med Lyckebyån - den blå tråden

I syfte att öka kunskapen om vatten, vattenkvalitet och vattnets betydelse för oss alla, har Lyckebyåns vattenförbund utarbetat enkla faktablad till några (fem stycken) lämpliga referensplatser utmed ån.

Vattentemat är den förenande länken mellan de olika platserna, men andra teman, utifrån förutsättningarna på respektive plats, tas också upp. Detta kan t ex vara geologi (bergarter, jordarter, rullstensåsar m.m.), kulturhistoria (hur levde man förr, gränsbygd mellan Sverige och Danmark) och skog (trädslagens växtplats, utseende m.m.).

Målet framöver är att fler platser, nära skolorna (gång- eller cykelavstånd), ska kunna utarbetas. Detta för att det ska vara enkelt och billigt för skolorna att arbeta med vatten- och miljöfrågor, så ofta man vill.

Genom att lära sig vara ute och uppleva samt iakttä vad som händer, kan barnen lära sig samband och också förstå människans påverkan på naturen. Målet och förhoppningen är också att intresset för våra viktiga samhälls- och miljöfrågor kan väckas i och med dessa utomhusdagar.

Följande faktablad finns. Dessa är i pdf-format.

Lyckebyån - berg, jord och vatten i Bodaskog	Lyckebyån - fåglar i vattnet
Lyckebyån - berg, jord och vatten i Västraby	Lyckebyån - fåglar vid vattnet
Lyckebyån - stenåldershus i Västraby	Lyckebyån - fåglar runt omkring
Lyckebyån - berg, jord och vatten i Johansfors	Lyckebyån - fåglar i Bockabosjön
Lyckebyån - strand och vatten i Johansfors	Lyckebyån - fåglar i Långasjön

© Lyckebyåns Vattenförbund. Tfn: 0455-30 33 19. E-post: eva.steiner@karlskrona.se

LYCKEBYÅN
- berg, jord och vatten i Bodaskog

- I norra delen av den stora dalgången som Lyckebyån rinner i ligger Bodaskogsområdet. Ån rinner här genom den näringsfattiga Bodaskogssjön med sitt bruna skogsvatten vidare i en smal åfåra mot Yggersrydsjön.
- Yggersrydsjön är en onaturlig sjö. Den har bildats genom att man höjt vattenytan så att marken runt sjön har översvämmats. Därför kan vi inte se Lyckebyån men den finns i sjön!
- Den stora rullstensåsen ligger mellan sjöarna. Den är hög och bred och börjar egentligen ända nere vid Blekingegränsen och fortsätter upp på sydsvenska höglandet.

Hur bildas en rullstensås?

Åsarna bildades när inlandsisens smältvatten rullade stenar och sand i sprickor i isen. När väl isen hade smält bort för ca 12 000 år sedan låg grussträngarna kvar i landskapet. Man kan säga att isälven som avsatte åsen var den första Lyckebyån. Vattnet rann och forade på samma sätt som nu men än var betydligt större och hade iskallt vatten. Det hade inte varit roligt att paddla i isälvens forsar och mellan stora isblock!

Rullstensåsarna är viktiga!

Många av Sveriges kommuner tar dricksvattnet till människorna från just åsarna. Det gör t ex Emmaboda kommun och nästan alla kommuner i sydöstra Sverige. De som inte har rullstensåsar får skaffa vatten på annat sätt t ex ta vatten från en sjö eller från Lyckebyån. Det gör bl a Karlskrona kommun längst i söder.

Åsarna har varit viktiga för människorna genom tiderna. Redan under stenåldern bodde man uppe på åsen för att kunna se ut över omgivningarna. Man kunde ta sig fram uppe på åsen när det var blött och besvärligt nedanför åsen. Man hade ju bara vagnar med tunga trähjul och oxar som drog dem!

Uppre på åsen växer andra träd än runt omkring åsen. Vattnet finns långt nere i åsen och därför växer bara träd som har långa rötter som kan nå vattnet nere i sanden. Tallen och ekarna är trädslag som man ofta finner uppe på grusryggarna.

Under lång tid har man använt sanden i åsarna för att göra betong och för att bygga vägar och annat. Därför finns det stora grustaget i Bodaskog. I grustaget kan vi se hur stenarna har blivit lite runda och slipade av inlandsisens smältvatten. Stenarna har också följt med isen från olika platser i

Vattenlåda

- 10 st luppar
- 20 st plastskeidar
- 1 frp pH-papper
- 5 st håvar med skaft (samt andra håvar eller durkslag)
- 10 st diskborstar
- 15-30 st plastburkar modell glassburk
- många små plastburkar modell crème fraiche
- 1 st termometer (bad)
- 10 st Vattenrikessnurra + handledning
- 10 st Småkrypsboken
- 1 st fälthandbok "Smådjur i sjö och å"
- 1 st bestämningsduk - vattendjur alternativt
- 1 st "Mäta vatten" (bra bestämningschema och beskrivning av djuren)

Information till allmänheten, föreningar och företag

Lyckebyåns dag 2005 samt vattendragens dag 2011

- Öka kunskapen om vatten och dess betydelse hos så många som möjligt (allmänhet, tjänstemän, politiker, verksamhetsutövare m.fl.).
- Öka förståelsen för varandras olika behov av vatten och hur vi kan minimera eventuell påverkan på vatten.
- Vattenrådet kan fungera som kunskaps- och erfarenhetsförmedlare. Hjälp varandra!

TACK!

Vatten är inte bara livsviktigt, det är också vackert, gott och spännande att arbeta med.